

Общественный фонд «Мунайшы» учрежден тремя нефтяниками – ветеранами отрасли – 26 января 2004 года. Этот день является днем рождения Фонда. Исполнительная дирекция приступила к работе в полном составе 9 марта 2004 года.

Инициатором создания Фонда и его основателем является известный государственный и общественный деятель страны Насибкалий Абугалиевич Марабаев, он же первый его исполнительный директор. Бывший первый секретарь Гурьевского (Атырауского) обкома Компартии Казахстана, государственный и общественный деятель страны Аскар Алтынбекович Кулибаев и знатный геолог-нефтяник Урал Акчулакович Акчулаков горячо поддержали идею и стали учредителями этого Фонда.

В связи с преждевременной кончиной в августе 2007 года, учитывая личные заслуги в создании Фонда и вклад в его работу, в 2008 году Фонду присвоено имя Н.А. Марабаева.

Со времени создания Фонда прошло 10 лет. Срок небольшой. Но для общественной организации и бизнес-структуры такого направления это немало. Как показывает практика, многие общественные фонды, НПО и бизнес-структуры не выдерживают такого срока и распадаются. Наш Фонд устоял.

Больше того, начав свою деятельность с оказания небольшой благотворительной помощи особо нуждающимся нефтяникам, оказавшимся на обочине жизни с приходом рыночных отношений и бесконечных реформ в нефтяной отрасли, Фонд заметно расширил свои функции и стал признанным социальным партнером крупных отечественных нефтяных компаний, в основном Национальной компании «КазМунайГаз» и государства в решении социально-бытовых проблем нефтяников старшего поколения.

Фонд, являясь надежным связующим звеном между ветеранами отрасли и руководством этих компаний, играет положительную роль в решении социальных проблем ветеранов.

Фонд оказывает не только материальную помощь ветеранам, но и морально-духовную поддержку, увековечивая в истории их ратный подвиг и славные дела.

За общественно-гуманитарную значимость реализуемых программ Общественный фонд «Мунайшы» имени Н.А. Марабаева назван «Лучшим общественным фондом» в стране в 2006 и 2011 годах.

Будучи чисто отраслевым, объединяющим только нефтяников по основной профессии, Фонд является в этом отношении единственным в РК. Он стал для более чем 9 тысяч ветеранов-нефтяников старшего поколения родным домом, где всегда ждет их теплый прием и содействие в решении проблем.

«Мұнайшы»

қорының құрылу тарихы

История создания фонда

«Мунайшы»

Айтқандай, бұл қор әуелі «Мұнайшы» атауының орысша нұсқасы «Нефтяник» деп аталды. Алайда Қамқоршылық кеңесінің мүшелері бұл атауды сынға алып, ақыры «Мұнайшы» деп атау ұйғарылды.

Мұндай қорды құру не үшін керек болды, оның мақсат-мұраттары қандай болмақ? Мұндай тәсіл кезінде үрдіске айналғаны белгілі. Екі-үш адам жиналады да, аяқ астынан қандай да бір ассоциация, қор немесе бизнес құрылымын құра салады. Сайда саны, құмда ізі жоқ әлгі құрылымдар құқық қорғау саласының қырағы тексерісінен кейін құрдымға кетеді. Осындай әрекеттер әсіресе қалыпқа түспеген нарықтық қатынастар кезінде көбірек ұшырасады.

Ең бастысы, мұндай кең ауқымдағы қайырымдылық қоры Қазақстанның бірде-бір саласында күні бүгінге дейін құрылған жоқ. Сонымен, бұл қордың құрылу себебі неде, енді осы мәселеге тоқтала кетейік. Еліміз нарықтық экономикаға бет бұрған

кезде, әсіресе аға ұрпақ өкілдеріне өмір сүру қиынға соқты. Ақшаның құнсыздануына байланысты, өмір бойы жинаған қаражаттары көк тиынға татымай күйіп кетті. Отандық мұнай-газ саласын дамытудағы олардың қосқан үлестері мен сіңірген еңбектеріне белгіленген зейнетақы мөлшері де мардымсыз болғаны сондай, бұл пәтерақыны төлеуге, дәрі-дәрмек алуға, тіпті тамақтануға жетпей, күнкөрісті қиындата түсті.

Еңбек ардагерлерінің көлікте жүруге, коммуналдық қызметке, санаторий-курортқа баруға берілетін жеңілдіктері алынып тасталды, жаппай жекешелендіру кезінде олардың мүдделері есепке алынбады. Сөйтіп, ардагерлер еңбек ұжымдарынан қол үзуіне байланысты қоғамдық өмірден шет қала бастады. Жаңа меншік иелері күллі игілікті осы аға ұрпақтардың жасағанын ұмытып кетті, өтпелі кезеңде болмай қоймайтын осындай келеңсіздіктер ардагерлерді моральдық жағынан кемсітуге ұшыратты.

Кстати, первоначально фонд назывался «Нефтяник», что в переводе означает «Мунайшы». Члены Попечительского совета первого созыва раскритиковали это название, посчитав, что правильным будет название «Мунайшы». Так и решили.

Чем было вызвано создание такого Фонда, каковы его мотивы? Это не была дань моде. Этого требовала сама жизнь и те рыночные процессы, которые развернулись в стране, затрагивающие все стороны жизнедеятельности человека.

В наиболее сложном социально-бытовом положении оказалось старшее поколение, в том числе ветераны-нефтяники, пенсионеры нефтегазовой отрасли, то есть те, кто создавал экономическую мощь Казахстана, плодами которой пользуются сегодняшние поколения казахстанцев. Реструктуризация отрасли, смена хозяев нефтяных компаний,

ликвидация профсоюзов, мизерные пенсии и отмена всяких льгот сильно отразились на неработающих нефтяниках, они оказались оторванными от своих предприятий, от созданных ими же благ. Первооткрыватели всех ныне эксплуатируемых месторождений нефти и газа, первопроходцы основной отрасли РК оказались за чертой государственного и общественного внимания.

В незавидном положении оказались ветераны-нефтяники, пенсионеры «седой» Эмбы, покорители нефтяной целины полуострова Мангышлак, многолетним трудом которых была заложена основа сегодняшней топливно-энергетической мощи Республики Казахстан.

Естественно, забота о ветеранах страны – прерогатива государства, но у государства на тот момент не оказалось достаточных средств для поднятия жизненного уровня всех категорий ветеранов.

Міне, осындай жағдайда мұнайшы-ардагерлердің әлеуметтік проблемаларын ішінара болса да шешуді қолға алатын орган құру идеясы туындады, бұл дегеніңіз олардың сіңірген еңбектерін бағалауға, ең бастысы, назардан тыс, қамқорлықсыз қалған ардагерлерге нақты көмек көрсету қажет болды. Дәл осы кезеңде қор құру мәселесі күн тәртібіне қойылып, әбден пісіп-жетілгені анық еді.

Мұндай ауқымды іс қиындықсыз бола ма, алайда кездескен кедергілерді байыппен шеше отырып, 2004 жылдың басында құрылтайшылардың бірінші басқосуынан кейін «Мұнайшы» қоры өз жұмысын бастады.

Міне, бұл қор осындай мақсатта құрылды. Өткен он жыл бұл қордың дәл уақытында құрылғандығын және аса қажеттігін дәлелдеді. Оны құрушылардың

мақсаты, Жарғыдағы негізгі міндеттер толығымен орындалды.

Қордың құрылтайшыларының бірі және алғашқы атқарушы директоры марқұм Н.Ә. Марабаев өз естелігінде былай дейді: «Қордың Жарғылық міндеттерінің мерзімінен бұрын орындалуына осы қордың құрылтайшыларының бірі, Қамқоршылық кеңесінің төрағасы Асқар Алтынбекұлының орасан еңбегі мен өлшеусіз көмегіне орай қалай алғыс айтарымды білмей отырмын. Оның бастамаларды қолдауы, сапалы кеңестері, қордың құқықтық құжаттарын заңдық тұрғыдан сауатты түрде негіздеуге берген кеңестері ұжымды, дирекцияны барынша құлшындырып отырды».

Қордың Жарғылық жағдайына байланысты қордың басқару органы құрылды:

- Қордың Қамқоршылық кеңесі;
- Қордың Атқарушы дирекциясын және Атырау, Ақтау, Ақтөбе, Орал, кейіннен Жаңаөзен қалаларында филиалдарын құру;
- Қордың Тексеру комиссиясы.

Надо было что-то делать. Как им помочь, как облегчить их судьбу в этот тяжелый период? В этих условиях нужен был орган, готовый взять на себя хотя бы частичное решение социальных проблем ветеранов-нефтяников, чтобы воздать должное их славному труду в прошлом и оказать реальную адресную помощь тем, кто нуждается сегодня, а также стать связующим звеном нескольких поколений нефтяников страны.

С этой целью группа бывших руководителей нефтедобывающих предприятий и патристически настроенных государственных и общественных деятелей в начале 2004 года создали по отраслевому принципу гуманитарный благотворительный некоммерческий общественный фонд – фонд «Мунайшы».

Прошедшие 10 лет показали, что Фонд оказался востребованным и жизнеспособным. Полностью оправдались цели и задачи, которые заложили учредители в его Устав.

О незыблемости заложенных в Уставе задач и принципов говорит тот факт, что за 10 лет Устав ни разу не подвергали изменениям, кроме внесения в него изменений, связанных с переименованием Фонда.

Один из учредителей и первый исполнительный директор Фонда Н.А. Марабаев в своих воспоминаниях писал в связи с этим: «Трудно переоценить роль и реальную помощь Аскара Алтынбековича, как одного из учредителей и председателя Попечительского совета в становлении, успешном выполнении Фондом уставных задач. Его всемерная поддержка инициатив, квалифицированные консультации способствовали созданию работоспособного коллектива дирекции, помогли юридически грамотно скомпоновать всю правовую документацию Фонда».

В соответствии с Уставом были созданы органы управления Фонда:

- Попечительский совет Фонда;
- Исполнительная дирекция с филиалами в гг. Атырау, Актау, Актобе, Уральске, позже в Жанаозене;
- Ревизионная комиссия Фонда.

